

TÜRKİYE
TOPLUM VE SİYASET

2009

3. ÇEYREK
ARAŞTIRMASI

GENAR
ARAŞTIRMA DANIŞMANLIK EĞİTİM

Araőtırmacılar Derneği üyesi olan GENAR, araőtırmalarına olan güvenini her türlü denetime ve bilimsel sorgulamaya açık olduğunu gösteren Onur Sözleşmesini imzalayarak da belirtmiştir.

Tüm araőtırmalarında belirlenen uluslararası bilimsel ve etik kuralların yanı sıra sektördeki ulusal ve uluslararası kurumların ve mesleki derneklerin belirlediği standartları uygulamaktadır. Bu çerçevede sektördeki kalitenin standartlaştırılmasını ve yükseltilmesini amaçlayan GAB (Güvenilir Araştırma Belgesi) çalışmalarını sürdürmektedir.

GENAR'ın verdiği Araştırma, Danışmanlık ve EĞitim hizmetlerinin kalitesi ISO 9001:2000 Uluslararası Kalite Belgesi ile onaylanmıştır.

SUNUŐ

GENAR Araştırma, 1997'den beri araştırma sektöründe faaliyet gösteren siyasi, sosyal ve pazar araŐtırmaları yapan bir kurumdur.

Sosyal sorumluluğunun bir gereği olarak GENAR, T¼rkiye'de siyasal, toplumsal, ekonomik ve k¼lt¼rel geliŐmeleri ve bu geliŐmelere dair algıları yılın her çeyreğinde araŐtırmakla kamuoyuyla paylaŐmaktadır. Elinizdeki bu rapor, 2009 yılının üç¼nc¼ çeyreğine ait verilerden oluŐmaktadır.

Bu araştırma GENAR'ın özkaynaklarıyla yapılmıştır. AraŐtırmanın herhangi bir sponsoru bulunmamaktadır.

Araştırma, Mustafa ŐEN ve İhsan AKTAŐ tarafından yönetilmiŐtir.

İÇİNDEKİLER

1. ARAŐTIRMANIN KİMLİĞİ.....	4
1.1. ARAŐTIRMANIN ADI.....	4
1.2. ARAŐTIRMANIN TARİHİ.....	4
1.3. ARAŐTIRMANIN AMACI	4
1.4. ARAŐTIRMANIN YAPILDIĞI İLLER.....	4
1.5. ARAŐTIRMANIN YÖNTEMİ ve ÖRNEKLEMİ.....	4
1.6. ARAŞTIRMA KAPSAMINDA GÖRÜŞÜLEN KİŐİLER	4
2.GENEL DEĞERLENDİRME	7
3. GÜNDEM.....	12
4. SİYASİ TERCİHLER.....	13
5. EKONOMİK KRİZ	16
6. HÜKÜMETİN BAŞARI DÜZEYİ	17
7. KURUMLARA GÜVEN	22
8. AVRUPA BİRLİĞİ	24
9.DEMOKRATİK AÇILIM	26
10.DİĞER GÜNDEM KONULARI	37

1. ARAŐTIRMANIN KİMLİĞİ

1.1. ARAŐTIRMANIN ADI

2009 TÜRKİYE - TOPLUM - SİYASET ARAŞTIRMASI

1.2. ARAŐTIRMANIN TARİHİ

Bu araŐtırmanın saha alıŐması 19-26 Ekim 2009 tarihleri arasında yapılmıştır.

1.3. ARAŐTIRMANIN AMACI

GENAR'ın kendi özkaynaklarıyla yaptığı bu araŐtırmanın amacı; Türkiye'de siyasal, toplumsal, ekonomik ve kültürel geliŐmeleri, bu geliŐmelere dair algıları yılın her çeyreğinde araŐtırarak kamuoyuyla paylaŐmaktadır.

1.4. ARAŐTIRMANIN YAPILDIĞI İLLER

Araştırma Türkiye genelinde 17 il ve 49 ilçede gerçekleŐtirilmiŐtir. AraŐtırmanın yapıldığı iller; Adana, Ankara, Antalya, Bursa, Diyarbakır, Erzurum, Gaziantep, İstanbul, İzmir, Kayseri, Konya, Malatya, Manisa, Mardin, Samsun, Trabzon, Van'dır. Yapılan yüzyüze görüŐmelerin %41.7'si evde, %32.4'ü sokakta, %25.9'u iŐyerinde yapılmıştır.

1.5. ARAŐTIRMANIN YÖNTEMİ ve ÖRNEKLEMİ

Araştırma Türkiye genelini yansıtacak demografik özelliklere sahip 2152 kişi ile görüşülerek yapılmıştır. AraŐtırmada kantitatif araştırma yöntemi ve yüzyüze anket tekniği uygulanmıŐtır.

1.6. ARAŞTIRMA KAPSAMINDA GÖRÜŞÜLEN KİŐİLER

Cinsiyet	Yüzde	YaŐ grupları	Yüzde	EĞitim durumu	Yüzde
Erkek	51,2	18 - 24	18,8	Okuryazar değil	6,8
Kadın	48,8	25 - 34	27,1	Okuryazar	5,6
	100	35 - 44	22,1	İlkokul mezunu	33,1
		45 - 54	15,8	Ortaokul/İlköğretim mezunu	16,0
		55+...	16,3	Lise mezunu	27,3
			100	Üniversite mezunu +...	11,2
					100

Hâlihazırda yapılan işler	Yüzde	Gelir dağılımı	Yüzde
Ev hanımı	31,0	Alt gelir grubu (900 TL ve altı)	42,4
Esnaf	18,5	Orta gelir grubu (901 - 2250 TL)	49,0
Eğitimsiz işçi	10,9	Üst gelir grubu (2251 TL ve üzeri)	8,6
Emekli	9,9		100
Eğitimli işçi	9,3		
Öğrenci	5,8		
İşsiz	5,5		
Geliri düşük serbest meslek	3,9		
Memur	3,2		
Geliri yüksek serbest meslek	2,1		
	100		

Örneklemin illere göre dağılımı

	Frekans	Yüzde
İstanbul	675	31,4
Ankara	235	10,9
İzmir	209	9,7
Bursa	135	6,3
Konya	125	5,8
Antalya	104	4,8
Adana	103	4,8
Gaziantep	78	3,6
Manisa	75	3,5
Kayseri	68	3,2
Samsun	68	3,2
Diyarbakır	60	2,8
Trabzon	51	2,4
Malatya	49	2,3
Mardin	42	2,0
Erzurum	40	1,9
Van	35	1,6
	2152	100

Görüşülen bireylerin ikamet ettikleri ilçeler

	Frekans	Yüzde		Frekans	Yüzde
ADANA-SEYHAN	63	2,9	İSTANBUL-GAZIOSMANPAŞA	63	2,9
ADANA-YÜREĞİR	40	1,9	İSTANBUL-KADIKÖY	72	3,3
ANKARA -ALTINDAĞ	23	1,1	İSTANBUL-KÂĞITHANE	47	2,2
ANKARA -ÇANKAYA	55	2,6	İSTANBUL-KÜÇÜKÇEKMECE	71	3,3
ANKARA -ETİMESGUT	23	1,1	İSTANBUL-MALTEPE	56	2,6
ANKARA -KEÇİÖREN	50	2,3	İSTANBUL-SARIYER	35	1,6
ANKARA -MAMAK	33	1,5	İSTANBUL-ÜSKÜDAR	64	3,0
ANKARA -SINCAN	21	1,0	İSTANBUL-ZEYTİNBURNU	32	1,5
ANKARA -YENİMAHALLE	30	1,4	İZMİR-BORNOVA	39	1,8
ANTALYA-KEPEZ	50	2,3	İZMİR-BUCA	40	1,9
ANTALYA-MURATPAŞA	54	2,5	İZMİR-ÇİĞLİ	20	0,9
BURSA-NİLÜFER	21	1,0	İZMİR-KARŞIYAKA	60	2,8
BURSA-OSMANGAZİ	61	2,8	İZMİR-KONAK	50	2,3
BURSA-YILDIRIM	53	2,5	KAYSERİ-KOCASINAN	42	2,0
DİYARBAKIR-KAYAPINAR	35	1,6	KAYSERİ-MELİHGAZİ	26	1,2
DİYARBAKIR-MERKEZ	25	1,2	KONYA-KARATAY	30	1,4
ERZURUM-MERKEZ	40	1,9	KONYA-MERAM	38	1,8
GAZİANTEP-ŞAHİNBEY	39	1,8	KONYA-SELÇUKLU	57	2,6
GAZİANTEP-ŞEHİTKÂMİL	39	1,8	MALATYA-MERKEZ	49	2,3
İSTANBUL-AVCILAR	37	1,7	MANİSA-MERKEZ	75	3,5
İSTANBUL-BAĞCILAR	72	3,3	MARDİN-MERKEZ	42	2,0
İSTANBUL-BAKIRKÖY	23	1,1	SAMSUN-MERKEZ	68	3,2
İSTANBUL-BEŞİKTAŞ	21	1,0	TRABZON-MERKEZ	51	2,4
İSTANBUL-BEYOĞLU	31	1,4	VAN-MERKEZ	35	1,6
İSTANBUL-FATİH	51	2,4		2152	100

2. GENEL DEĞERLENDİRME

GENAR Araştırma ve Danışmanlık Merkezi tarafından düzenli olarak her üç ayda bir yapılan Türkiye Toplum ve Siyaset Araştırması 2009 Üçüncü Çeyrek verileri önemli ve anlamlı sonuçlar ortaya koymuştur. Gündemi önemli konular çerçevesinde alan ve 2009 başından beri süregelen bazı konuları da ayrıca izleme imkânı veren bu araştırma, Türkiye genelinde 17 il ve 49 ilçede 2152 kişi ile yüzyüze görüşülerek yapılmıştır. Elde edilen bulgular ve bulgulara dair değerlendirmeler aşağıdaki gibidir:

Demokratik Açılım Gündemi Belirledi

Son ayların en önemli gündem maddesi hükümetin demokratik açılım çalışmaları olmuştur. Toplumun %53'ü için demokratik açılım en önemli olay olarak gündeme oturmuştur. Toplumca ilk sıralarda önemsenen diğer konular ise Cem Garipoğlu'nun yakalanması, İstanbul ve Trakya'da yaşanan sel felaketi ve 3G teknolojisi olarak ifade edilmiştir.

Siyasi Partiler Kendi Merkezlerinde

Son seçimden altı ay sonra siyasi tabloda dikkate değer bir değişiklik olmamıştır. AK PARTİ'de görülen minimal düşüş ve muhalefette görülen minimal yükselişler radikal bir oy kaymasına işaret etmemektedir. Bu minimal kaymalar demokratik açılım ile ilişkili olarak gerçekleşmiş gözükmektedir. Zira, toplumun yarısından fazlası için en önemli gündem maddesi demokratik açılım olmuştur. Bu veriler ışığında, her partinin, durumu kendisi açısından yeniden değerlendirmesi kendi yararına olacaktır. Bu çerçevede muhtemel bir genel seçimde partilerin oy dağılımı aşağıdaki gibi olabilir gözükmektedir:

- AK PARTİ : %37.5
- CHP : %24.7
- MHP : %17.5
- DTP : %6.6
- SP : %4.4
- DİĞER : %9.3

Kriz Hâlâ Misafir

Katılımcıların yarısı ekonomik krizin devam ettiğini düşünürken, üçte biri, bunun da ötesinde, daha da derinleştiği kanaatinde. Ancak, Türkiye'de kriz olmadığını (%10.7) veya krizin bittiğini düşünenler de vardır (%6.1).

Hükümetin Başarı Durumu

Hükümete dair başarı algısı farklı konularda değişik düzeylerde seyretmektedir. Sorgulanan konular ve atfedilen başarı oranları şöyledir: Sosyal yardımlar (%53.8), çetelerle mücadele (%51.6), dış politika (%51.1), demokratikleşme (%47.1), terörle mücadele (%46.9), ekonomi (%43.6). Bu durum hükümetin, icraat-iletişim denklemini iyi kurgulayamadığının ve daha etkin bir iletişim etkinliği içerisinde olması gerektiğinin işareti olarak okunabilir.

Yeni Kabinede Bakanlara Dair Başarı Algısı

Son kabine deđiőiminden sonra göreve gelen bakanlara dair başarı algısına göre en başarılı ilk beő bakan Ali Babacan, Ahmet Davutoğlu, Nimet ubuku, Bülent Arınç ve Recep Akdağ olmuştur. Ali Babacan'ın baŐtan beri devam eden performansı kümülatif bir başarı grafiği oluŐtururken, ikinci sıradaki Ahmet Davutoğlu ortaya koyduğu dinamik performansıyla çok kısa sürede yüksek bir başarı ortaya koyabilmiŐ, üçüncü sıradaki Nimet ubuku bakanlığına yeni bir imaj kazandırabilmiŐ, dördüncü sıradaki Bülent Arınç kendine özgü duruŐunu bakanlığına yansıtabilmiŐ, beŐinci sıradaki Recep Akdağ icraatlarını başarı algısına dnŐtrebilmiŐ gözükmektedir.

Yeni Meclis Başkanı Başarılı

Toplumun %56.8'ine göre yeni Meclis Başkanı Mehmet Ali Őahin başarılı bir baŐkanlık süreci yaŐamaktadır.

Yeni Dışişleri Bakanı Başarılı

Yukarıdaki sorudan bağımsız olarak sorulduğunda, yeni Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu toplumun %60.5'i tarafından başarılı bulunmaktadır.

Yeni Milli Eğitim Bakanı Başarılı

Aynı soru yeni Milli Eğitim Bakanı Nimet ubuku için müstakilen sorulduğunda başarı oranı %62.7 olarak verilmektedir.

Kurumlara Güven

Kurumlara güven algısında ordu, cumhurbaşkanlığı ve TBMM ilk üç sırada; muhalefet, medya ve YÜK son üç sırada yer alırken yargı ve hkmet ortada yer almaktadır. Buna göre, soruya konu olan kurumlara dair güven algısı Şöyledir:

- Orduya güven :%80.6
- Cumhurbaşkanlığına güven :%65.0
- TBMM'ye güven :%63.2
- Yargıya güven :%61.3
- Hkmete güven :%53.4
- YK'e güven :%41.2
- Medyaya güven :%40.2
- Muhalefete güven :%38.5

Hükümet AB'ye Girmek İçin Gayetli

Katılımcıların %52.7'sine göre AK PARTİ hükümeti Türkiye'nin AB'ye girmesi konusuna yeterli önemi verdiği ve bunun için gerekli çalışmalarını yaptığı kanaatindedir. Ancak, diğer grubun da hayli yüksek bir oran oluşturduğu dikkatlerden kaçmamalıdır.

AB'ye Destekte Kayıtsızlık Oluşuyor

Türkiye'nin AB'ye girmesi konusunda açık destek %50.4 ile devam ederken, katılımcıların %19.1'i kayıtsız bir halde "girsek de olur girmesek de" demektedir.

Açık olumsuz karşıtlık ise %30.5 düzeyindedir. Burada önemli olan veri kayıtsızlık verisidir. Onun dikkatle izlenmesi gerekir.

TC. Vatandaşı Olmak Ayrı Bir Mutluluk Kaynağı

Katılımcıların %93.2'si Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmaktan mutludurlar. Buradan, kimsenin devletiyle bir sorunu yok anlamı çıkarılabilir.

Demokrasi İşliyor

Katılımcıların %63.9'u Türkiye'de demokrasinin hâlihazırdaki işleyişinden memnundurlar.

Demokratik Açılımın Açılıma İhtiyacı Var

Hükümetin demokratik açılım dediği ve daha çok Kürt açılımı olarak algılanan süreçle ilgili sorgulamada ortalama %53'e %47'lik bir olumsuz algılama görülmektedir. Bunun gibi, sürecin başarıya ulaşacağına inanma durumunda da %59'a %41'lik bir olumsuz algı söz konusudur. Katılımcıların %56'sına göre Kürt sorunu, önemli bir sorundur. Bunun bir diğer okuması, elbette, önemsenmesi ve gereği yapılması gereken bir sorundur şeklinde yapılabilir.

Katılımcıların %73'ü Türkiye'de Türkler ve Kürtler arasında temel bir geçimsizlik olmadığı kanaatini taşımaktadır. Bu, açılım süreci için çok önemli bir veridir. Katılımcıların %50.8'i açılım sürecinin bir ABD ve AB projesi olduğuna dair muhalefet görüşünü paylaşmamaktadır. Dahası, %74.9'u CHP'nin, %78.7'si ise MHP'nin Kürt sorununun çözümüne dair bir görüşünün olmadığını düşünmektedir. Elbette, bu bir algı beyanıdır; eğer adı geçen partilerin konuyla ilgili görüşleri varsa, bu görüşlerinin iletişimini toplumsal katmanlar ve sosyopolitik paydaşları nezdinde yapmaları gerekir.

Dağdan İnmeyle İlgili Zihinler Berrak Değil

Katılımcıların %35'i bir grup PKK'lının dağdan inip teslim olmasını herkes için olumsuz karŐılamaktadır. Herkes için olumlu karŐılayanlar ise %26.2 düzeyindedir. Bundan başka; PKK için olumlu ama Türkiye için olumsuz diyenler %28.6, Türkiye için olumlu ama PKK için olumsuz diyenler %5.5 kadardır. Bu veriler, sürecin iletişiminin doğru ve etkili yapılamadığını göstermektedir. Daha etkin iletişim daha etkin sonuç demektir.

Dağdan İnme Gösterilere Toplumsal Vize Yok

Teslim olan PKK'lılar için yapılan gösterilerle alakalı olarak katılımcıların %68.6'sı bu tür şeyleri normal kabul etmediğini ve tasvip etmediğini söylemektedir. Diğer taraftan; %23.6'sı böyle süreçlerde bu tür şeylerin normal olduğunu ama abartılı yapmamak gerektiğini ifade ederken, %6.7'si bu tür şeylerin geçici şeyler olduğunu ve normal karşılamak lazım geldiğini dile getirmiş, %1.1'i ise daha fazla gösteri yapılması gerektiği görüşünde olduklarını belirtmişlerdir.

Türkiye-Ermenistan Protokolüne Destek Zayıf

Türkiye ile Ermenistan arasında imzalanan protokol toplumca aynı derecede imzalanmışa benzememektedir. Zira, protokole dair destek %44.8 düzeyinde kalmıştır. Diğer bazı konularda olduğu gibi, bu konuda da iletişim zaafı gözükmemektedir demem mümkündür.

Mescid-i Aksa'ya Dokunulamaz

Toplumun kahir ekseriyeti (%92.1) İsrail'in Mescid-i Aksa'ya yaptığı işgal girişimini (ve işgali) şiddetle kınamaktadır. Kendisini konuyla ilgisiz görenlerin yanı sıra (%7.2), işgali destekleyenler de vardır (%0.7). Toplumca göre, İsrail Mescid-i Aksa'dan elini çekmelidir.

Toplum da Tatbikatı İptal Etmiş

Konya'da yapılması planlanmış olan ve İsrail'in de katılacağı "Anadolu Kartal"ı tatbikatının uluslararası ayağı, Türkiye'nin İsrail'i davet etmemesinin ardından iptal edilmişti. Katılımcıların %74.3'ü hükümetin bu kararını desteklemektedir.

Başbakan'dan Protestoculara, Toplumdan Başbakan'a Destek

İstanbul'da yapılan İMF toplantıları esnasında gerçekleştirilen protesto eylemleri için Başbakan R. Tayyip Erdoğan'ın destekleyici ifadeleri toplumda karşılığını fazlasıyla bulmuşa benzemektedir. Zira, katılımcıların %68'i Başbakan'ın "dışarıdaki protestoya da kulak verelim" ifadesini doğru bulduğunu söylemektedir.

Sarıgöl Hareketi İktidar Alternatifi mi?

Katılımcıların %31.7'si Mustafa Sarıgöl'ün kurduğu Türkiye Değişim Hareketi'nin başarıya ulaşp iktidara geleceğine inanmakta, %33.5'i ise bu harekete "oy verebileceğini" söylemektedir. Bu oran Sarıgöl'ün toplumun üçte biri içinde hareket edebileceğini göstermektedir. Zira, diğer kesim, yani %66.5, "kesinlikle ona oy vermeyeceğini" belirtmektedir. Toplumun üçte birinin oluşturduğu siyasi bir alan, iktidar mücadeleleri için oldukça geniş ve rahat bir manevra alanı olarak görülebilir. Yapılan analizler, Sarıgöl'ün, en çok CHP'den olmak üzere (CHP'nin %42.5'i), tüm partilerden ve kararsızlardan oy alabileceğini ortaya koymaktadır.

Fatih Terim: Güle Güle

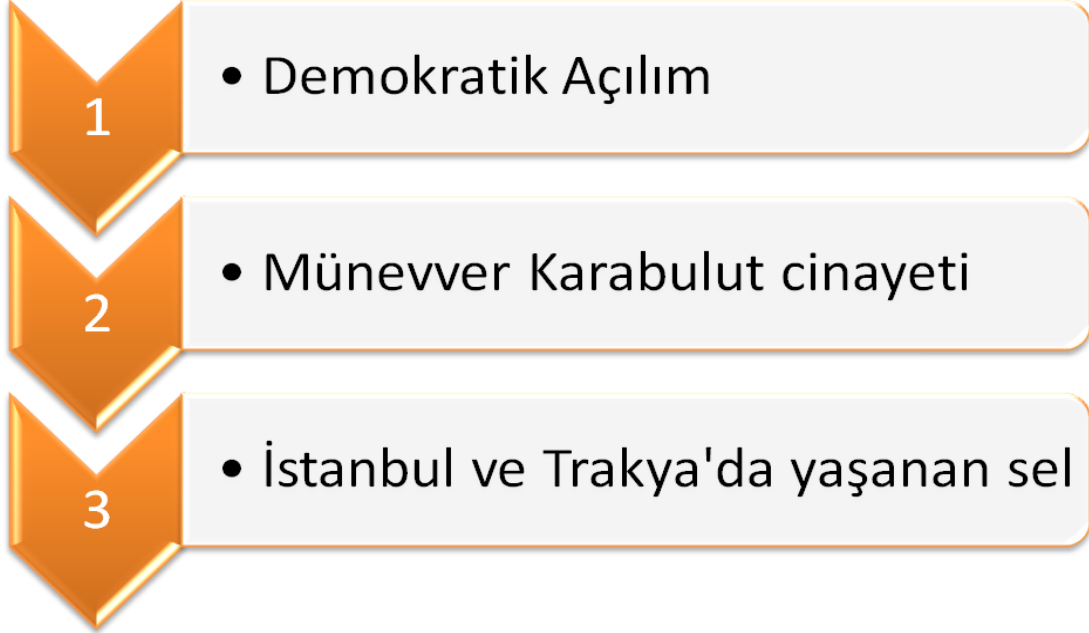
Katılımcıların %39.6'sı Fatih Terim'in yeniden Milli Futbol Takımının başına geçmesini istemediğini söylerken, Terim'i yeniden orada görmek isteyenlerin oranı %29'da kalmıştır. Ayrıca, konuyla ilgilenmeyenler de hatırı sayılır seviyededir (%31.5).

Selde İhmal Var

Katılımcıların %71.1'i İstanbul'da yaşanan sel olayının bir felakete dönüşmesinde ihmal olduğunu düşünürken, ilk sorumlu olarak önceki belediyeyi sorumlu tutmaktadır (%42.2). Bunu, geçmişten gelen bir süreç olarak okumak yanlış olmayacaktır. Mevcut yönetimi sorumlu tutanlar %33.1, devleti sorumlu tutanlar ise 32.5 düzeyinde olduğu görülmektedir.

3. GÜNDEM

2009 yılının 3. çeyreğinde Türkiye'nin en önemli gündem maddesi

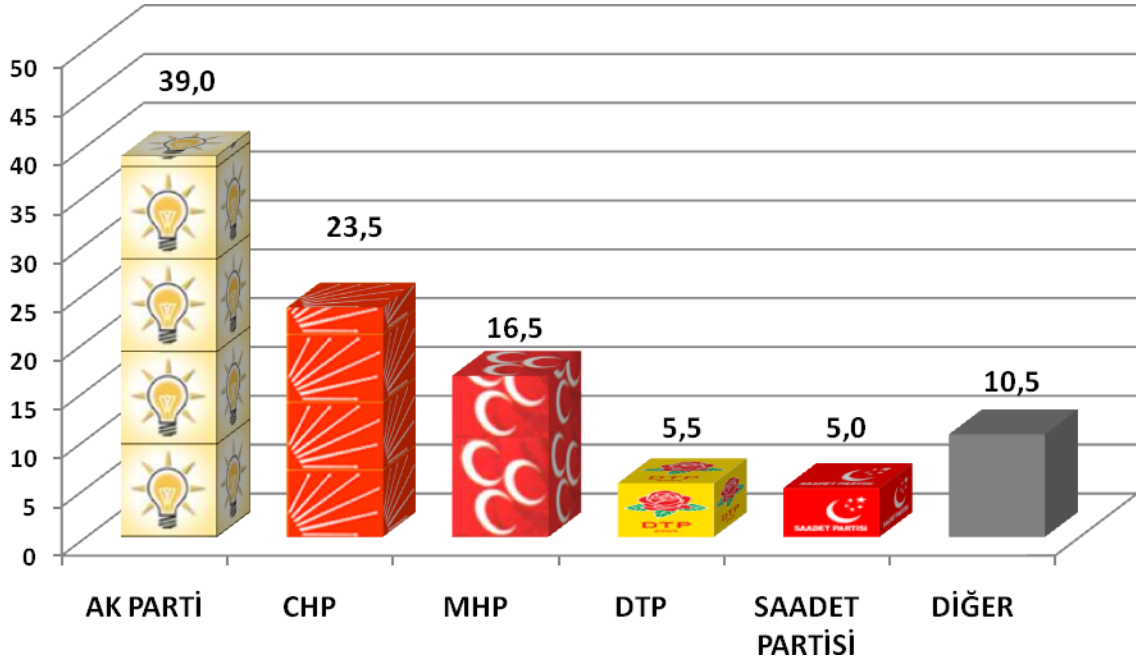

	Frekans	Yüzde
Hükümetin 'Demokratik Açılım' çalışmaları	1107	53,3
Münevver Karabulut cinayetinin zanlısı Cem Garipoğlu'nun tutuklanması	315	15,2
İstanbul ve Trakya bölgesinde yaşanan yoğun yağış nedeniyle birçok kişinin yaşamını yitirmesi ve selde kaybolması	234	11,3
3G teknolojisinin hayata geçmesi	101	4,9
Doğan Yayın Holding'e kesilen rekor cezadan sonra, grup şirketlerinden Doğan Dış Ticaret ve IŐıl İthalat İhracat'a da vergi cezaları kesilmesi	81	3,9
Türkiye - Suriye sınırının açılması	74	3,6
IMF ve Dünya Bankası toplantılarının İstanbul'da yapılması	65	3,1
IMF ve Dünya Bankası toplantılarının protesto gösterileri	42	2,0
ŐiŐli Belediye Başkanı Mustafa Sarıgöl'ün 'Türkiye Değişim Hareketi'nin 'İktidar Yolunda İstanbul Buluşması' toplantısı	24	1,2
Diğer	35	1,7
	2078	100

*Bu soruya 74 kişi cevap vermemiştir.

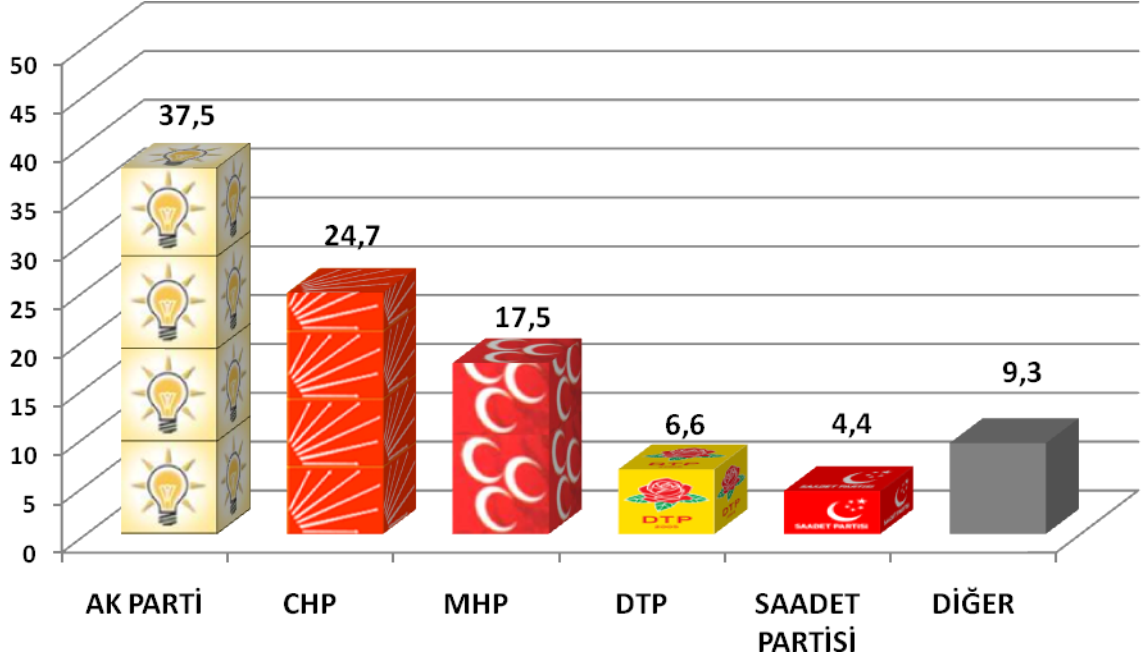
4. SİYASİ TERCİHLER

29 Mart 2009 Mahalli İdareler Seçimlerinde İl Genel Meclis Üyesi için partilerin oy dağılımı(%)

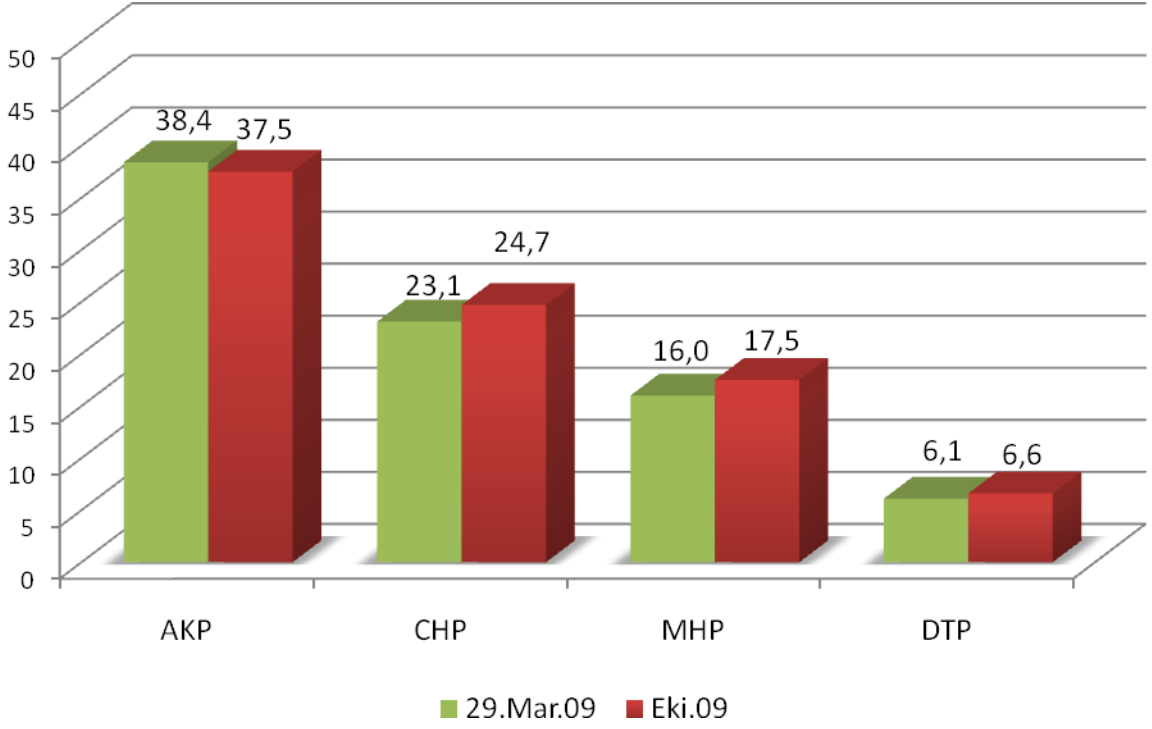
	Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde	Resmi sonuçlar
AK PARTİ	712	33,1	39,0	38,4
CHP	429	19,9	23,5	23,1
MHP	301	14	16,5	16,0
DTP	100	4,7	5,5	6,1
SAADET PARTİSİ	91	4,2	5,0	5,2
DİĞER	192	8,9	10,5	11,2
ARA TOPLAM I	1825	84,8	100	
OY KULLANMADIM	208	9,7		
CEVAP YOK	119	5,5		
ARA TOPLAM II	327	15,2		
	2152	100		

Bu pazar bir Milletvekili Genel Seçimi olması durumunda partilerin oy dağılımı(%)

	Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde
AK PARTİ	617	28,7	37,5
CHP	407	18,9	24,7
MHP	289	13,4	17,5
DTP	109	5,1	6,6
SAADET PARTİSİ	72	3,3	4,4
DİĞER	153	7,1	9,3
ARA TOPLAM I	1647	76,5	100
KARARSIZ	217	10,1	
ADAYA BAĞLI	42	2,0	
OY KULLANMAYACAĞIM	152	7,1	
CEVAP YOK	94	4,4	
ARA TOPLAM II	505	23,5	
	2152	100	

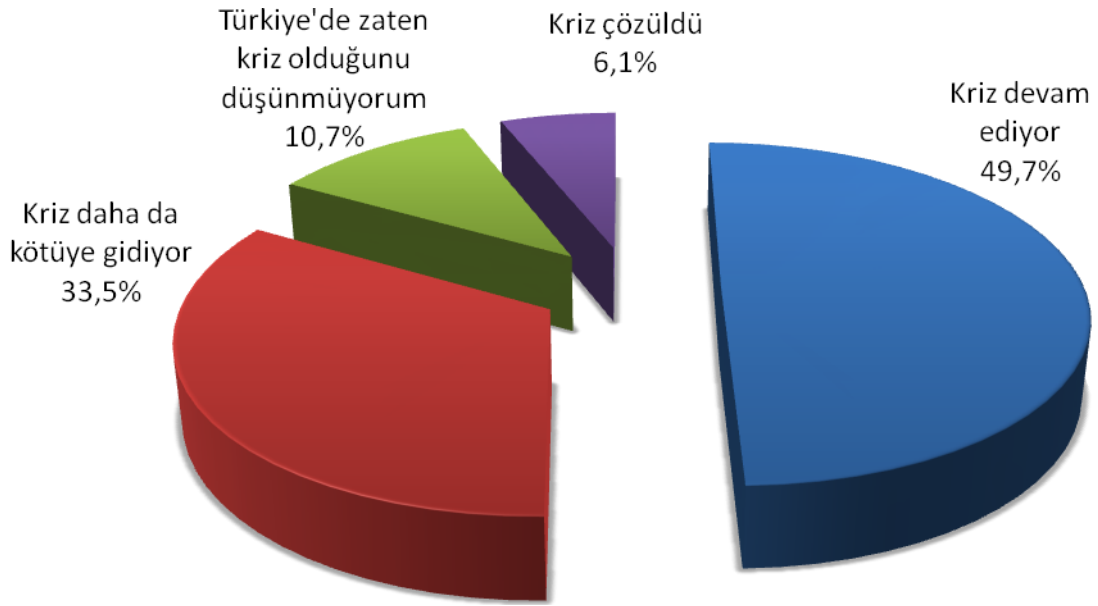
**Bu pazar bir Milletvekiliği Genel SeÇimi olması durumunda seğmenin
oy vereceği partilerdeki değişim(%)**

	29 Mart 2009	Ekim 2009
AKP	38,4	37,5
CHP	23,1	24,7
MHP	16,0	17,5
DTP	6,1	6,6

5. EKONOMİK KRİZ

Türkiye'de ekonomik kriz hakkında toplumun görüşü

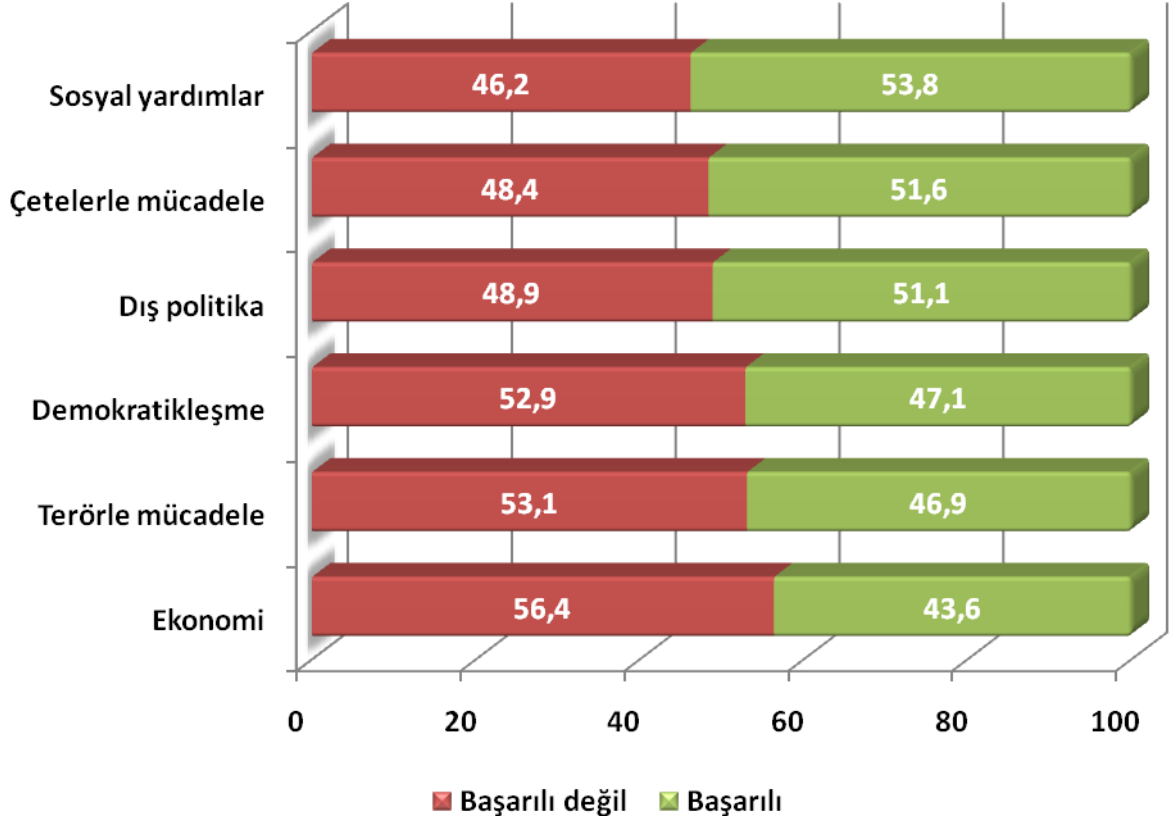

	Frekans	Yüzde
Kriz devam ediyor	1064	49,7
Kriz daha da kötüye gidiyor	718	33,5
Türkiye'de zaten kriz olduğunu düşünmüyorum	229	10,7
Kriz çözüldü	130	6,1
	2141	100

*Bu soruya 11 kişi cevap vermemiştir.

6. HÜKÜMETİN BAŞARI DÜZEYİ

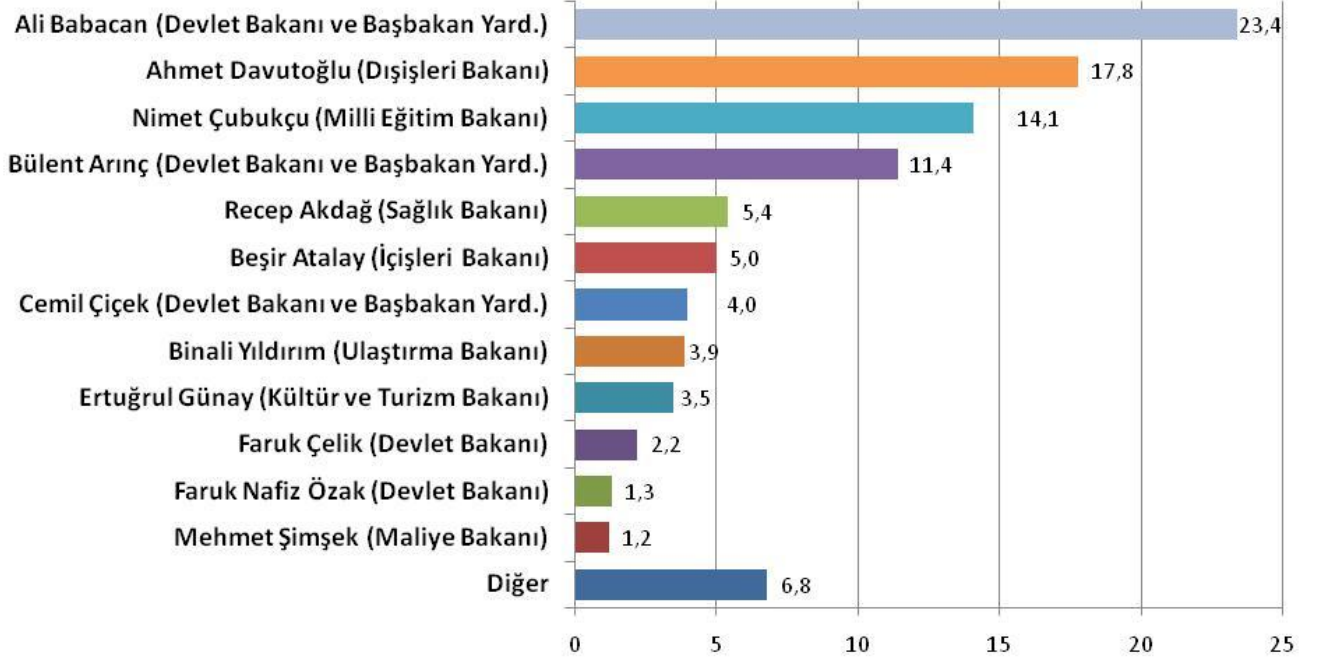
Belli konularda AK PARTİ Hükümeti'nin başarı durumu(%)

		Başarılı değil	Başarılı	Toplam
Sosyal yardımlar	Frekans	961	1120	2081
	Yüzde	46,2	53,8	100
Çetelerle mücadele	Frekans	995	1059	2054
	Yüzde	48,4	51,6	100
Dış politika	Frekans	999	1044	2043
	Yüzde	48,9	51,1	100
Demokratikleşme	Frekans	1095	975	2070
	Yüzde	52,9	47,1	100
Terörle mücadele	Frekans	1086	960	2046
	Yüzde	53,1	46,9	100
Ekonomi	Frekans	1189	918	2107
	Yüzde	56,4	43,6	100

*Bu soruya cevap vermeyenler tabloya dâhil edilmemiştir.

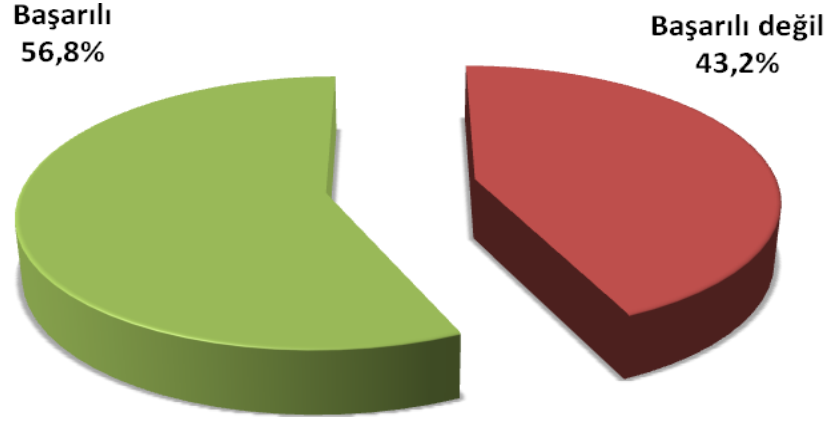
Mayıs ayında Bakanlar Kurulu'nda yapılan değişiklik sonrasında toplum tarafından en başarılı bulunan bakanlar(%)

	Frekans	Yüzde
Ali Babacan (Devlet Bakanı ve Başbakan Yard.)	315	23,4
Ahmet Davutoğlu (Dışişleri Bakanı)	239	17,8
Nimet Çubukçu (Milli Eğitim Bakanı)	189	14,1
Bülent Arınç (Devlet Bakanı ve Başbakan Yard.)	153	11,4
Recep Akdağ (Sağlık Bakanı)	72	5,4
Beşir Atalay (İçişleri Bakanı)	67	5,0
Cemil Çiçek (Devlet Bakanı ve Başbakan Yard.)	54	4,0
Binali Yıldırım (Ulaştırma Bakanı)	52	3,9
Ertuğrul Günay (Kültür ve Turizm Bakanı)	47	3,5
Faruk Çelik (Devlet Bakanı)	30	2,2
Faruk Nafiz Özok (Devlet Bakanı)	18	1,3
Mehmet Şimşek (Maliye Bakanı)	16	1,2
Diğer	92	6,8
	1436	100

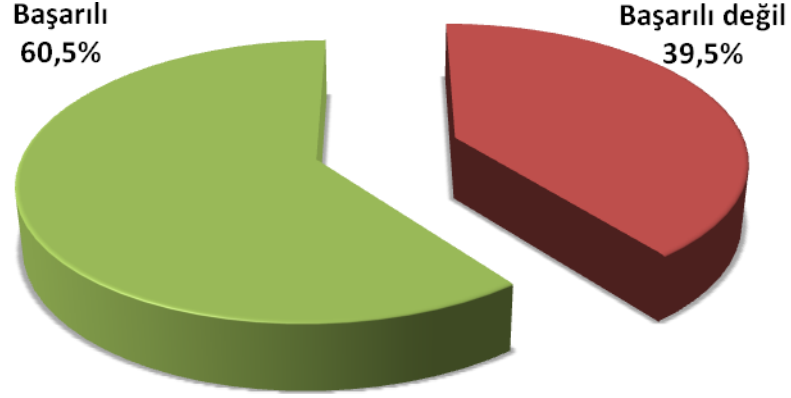
*Bu soruya 7 kişi cevap vermemiştir.

Yeni Meclis Başkanı Mehmet Ali Őahin'in başarı durumu

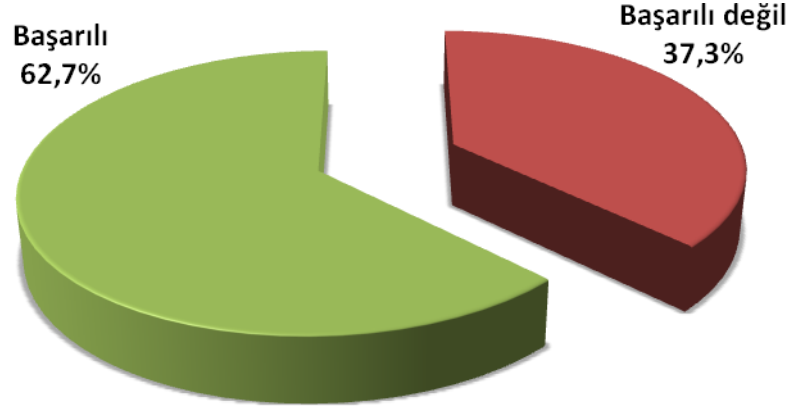
	Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde
Başarılı	1103	51,3	56,8
Başarılı değil	839	39,0	43,2
Ara Toplam I	1942	90,2	100
Fikri yok	198	9,2	
Cevap yok	12	0,6	
Ara Toplam II	210	9,8	
	2152	100	

Yeni Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu'nun başarı durumu

	Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde
Başarılı	1171	54,4	60,5
Başarılı değil	765	35,6	39,5
Ara Toplam I	1936	90	100
Fikri yok	201	9,3	
Cevap yok	15	0,7	
Ara Toplam II	216	10	
	2152	100	

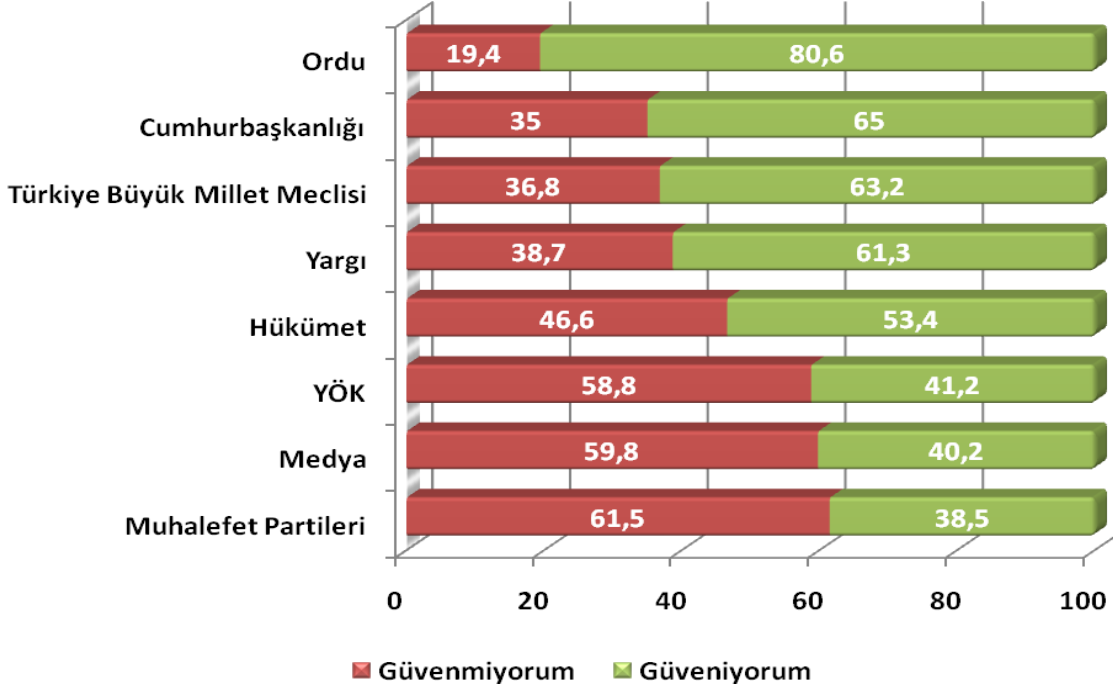
Yeni Milli Eğitim Bakanı Nimet ubuku'nun başarı durumu

	Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde
Başarılı	1240	57,6	62,7
Başarılı değil	737	34,3	37,3
Ara Toplam I	1977	91,9	100
Fikri yok	164	7,6	
Cevap yok	11	0,5	
Ara Toplam II	175	8,1	
	2152	100	

7. KURUMLARA GÜVEN

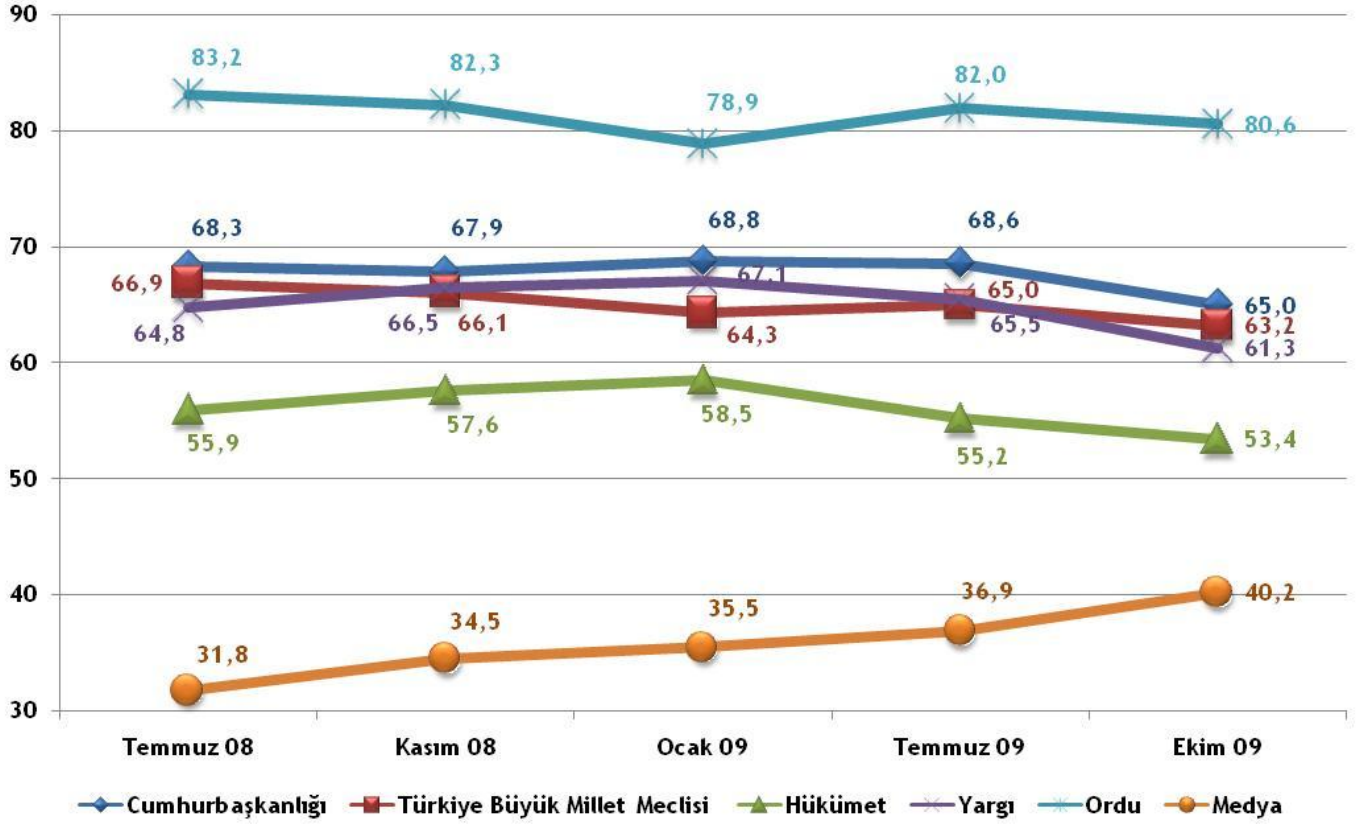
Toplumun kurumlara olan güveni(%)

		Güvenmiyorum	Güveniyorum	
Ordu	Frekans	407	1687	2094
	Yüzde	19,4	80,6	100
Cumhurbaşkanlığı	Frekans	743	1383	2126
	Yüzde	35,0	65,0	100
Türkiye Büyük Millet Meclisi	Frekans	771	1327	2098
	Yüzde	36,8	63,2	100
Yargı	Frekans	800	1266	2066
	Yüzde	38,7	61,3	100
Hükümet	Frekans	987	1131	2118
	Yüzde	46,6	53,4	100
YÖK	Frekans	1141	801	1942
	Yüzde	58,8	41,2	100
Medya	Frekans	1237	832	2069
	Yüzde	59,8	40,2	100
Muhalefet Partileri	Frekans	1265	793	2058
	Yüzde	61,5	38,5	100

*Bu soruya yanıt vermeyenler tabloya dâhil edilmemiştir.

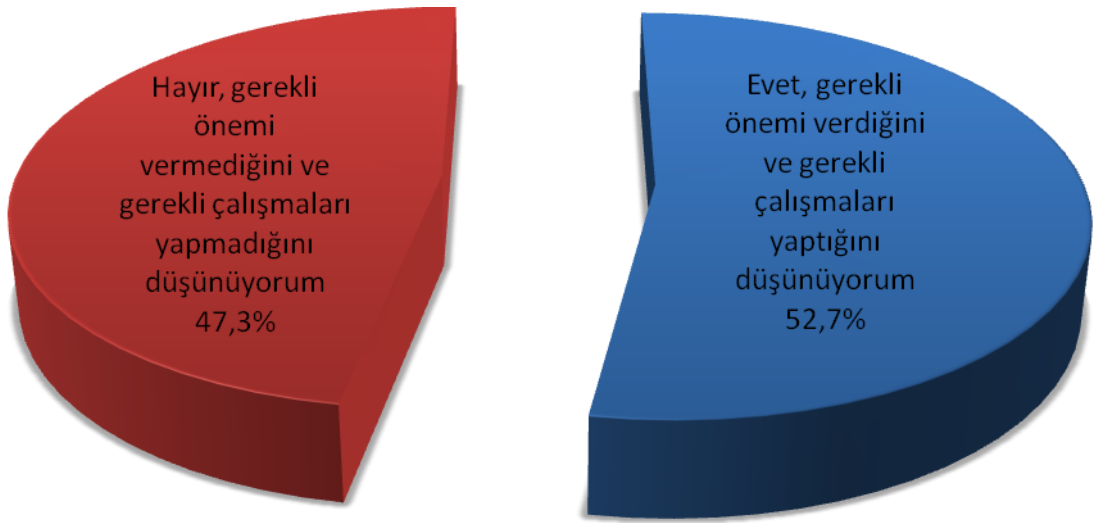
Kurumlara olan güvendeki değişim(%)

	Temmuz 08	Kasım 08	Ocak 09	Temmuz 09	Ekim 09
Ordu	83,2	82,3	78,9	82,0	80,6
Cumhurbaşkanlığı	68,3	67,9	68,8	68,6	65,0
Türkiye Büyük Millet Meclisi	66,9	66,1	64,3	65,0	63,2
Yargı	64,8	66,5	67,1	65,5	61,3
Hükümet	55,9	57,6	58,5	55,2	53,4
Medya	31,8	34,5	35,5	36,9	40,2

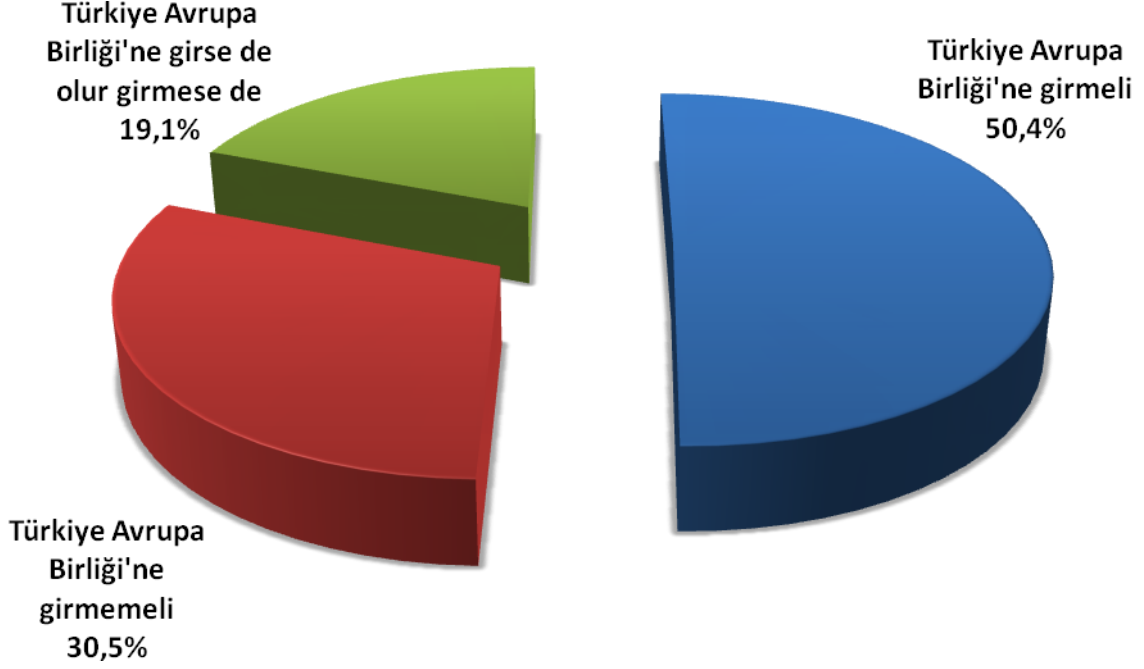
8. AVRUPA BİRLİĞİ

AK PARTİ Hükümeti'nin Avrupa Birliği'ne girme konusunda gerekli önemi verme durumu ve gerekli çalışmaları yapma durumu hakkında toplumun görüşü

	Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde
Evet, gerekli önemi verdiğini ve gerekli çalışmaları yaptığını düşünüyorum	1101	51,2	52,7
Hayır, gerekli önemi vermediğini ve gerekli çalışmaları yapmadığını düşünüyorum	988	45,9	47,3
Ara Toplam I	2089	97,07	100
Fikri yok	59	2,7	
Cevap yok	4	0,2	
Ara Toplam II	63	2,93	
	2152	100	

Toplumun Avrupa Birliği'ne girme ile ilgili g6r6Şu

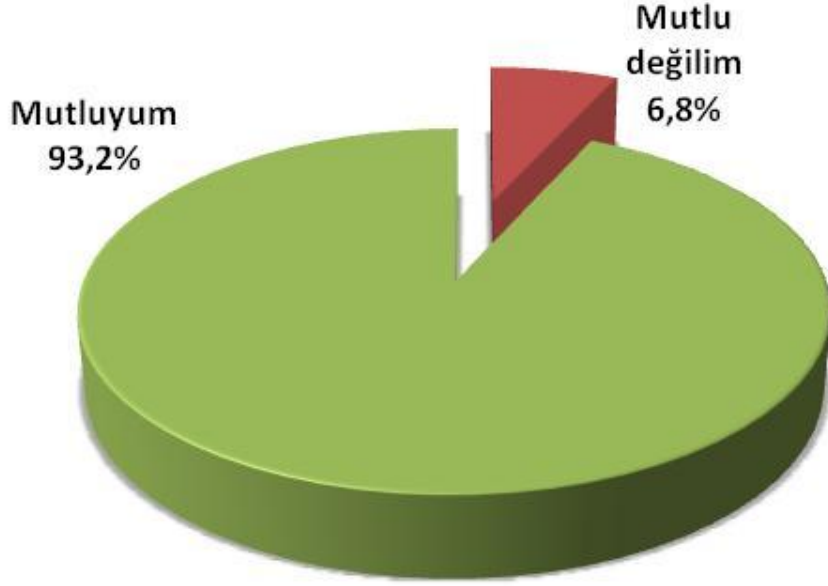

	Frekans	Yüzde
Türkiye Avrupa Birliği'ne girmeli	1077	50,4
Türkiye Avrupa Birliği'ne girmemeli	653	30,5
Türkiye Avrupa Birliği'ne girse de olur girmese de	409	19,1
	2139	100

*Bu soruya 13 kişi cevap vermemiştir.

9. DEMOKRATİK AÇILIM

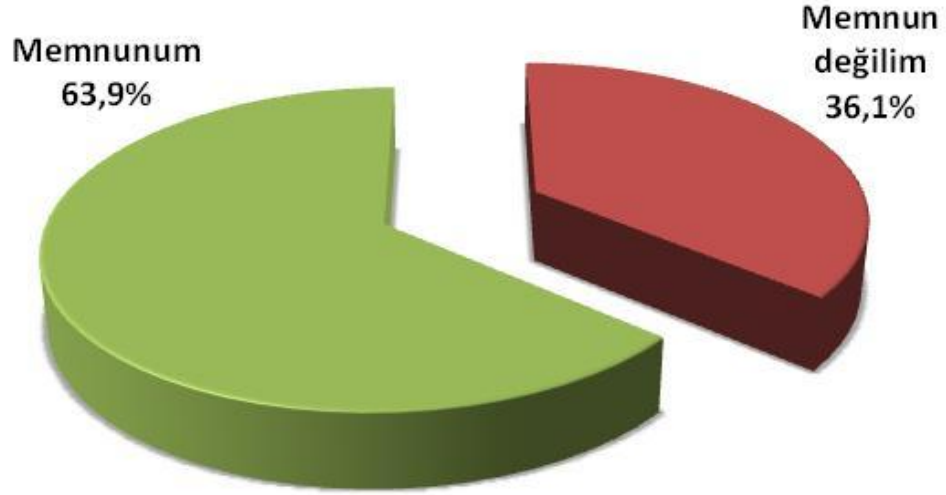
Katılımcıların, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmaktan mutlu olma durumları

	Frekans	Yüzde
Mutluyum	2004	93,2
Mutlu değilim	146	6,8
	2150	100

**Bu soruya 2 kiőı cevap vermemiştir.*

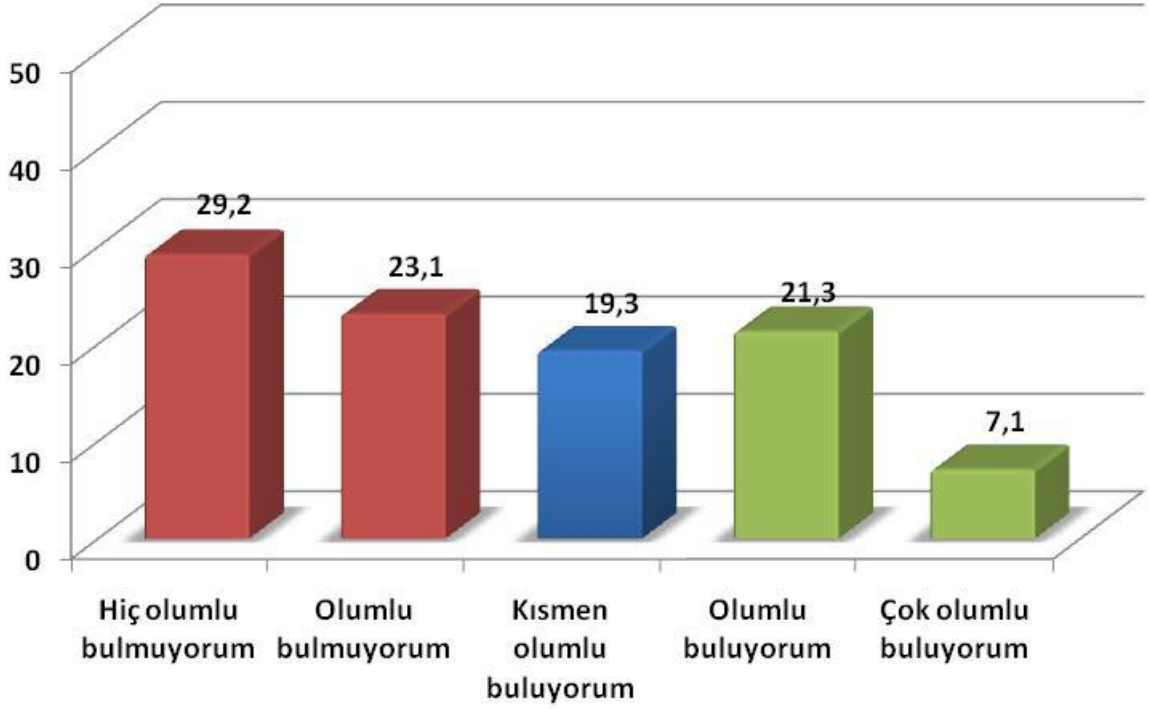
Katılımcıların, Türkiye’de demokrasinin işleyişinden memnun olma durumları

	Frekans	Yüzde
Memnunum	1364	63,9
Memnun değilim	772	36,1
	2136	100

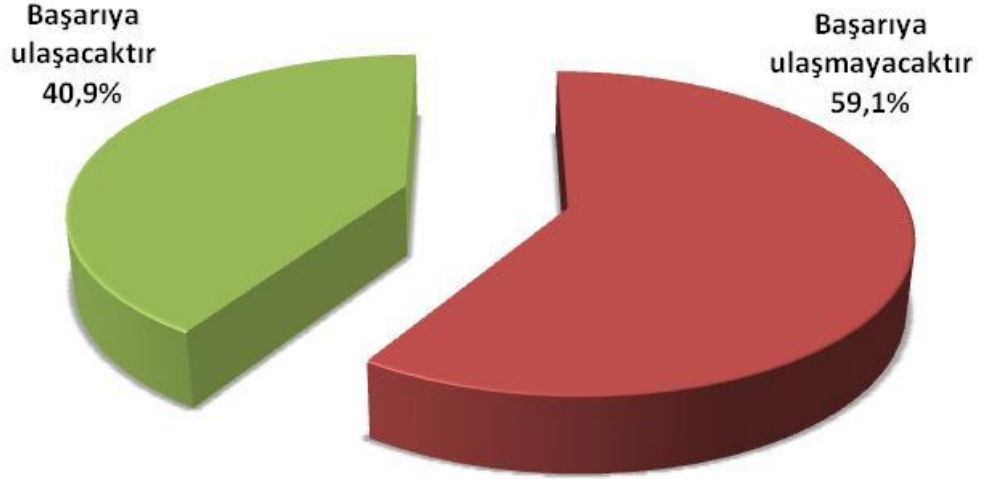
**Bu soruya 17 kişi cevap vermemiştir.*

Hükümetin 'Demokratik Açılım' olarak sunduğu, medyada 'Kürt Açılımı' diye yer alan çalışmalar ile ilgili değerlendirme(%)

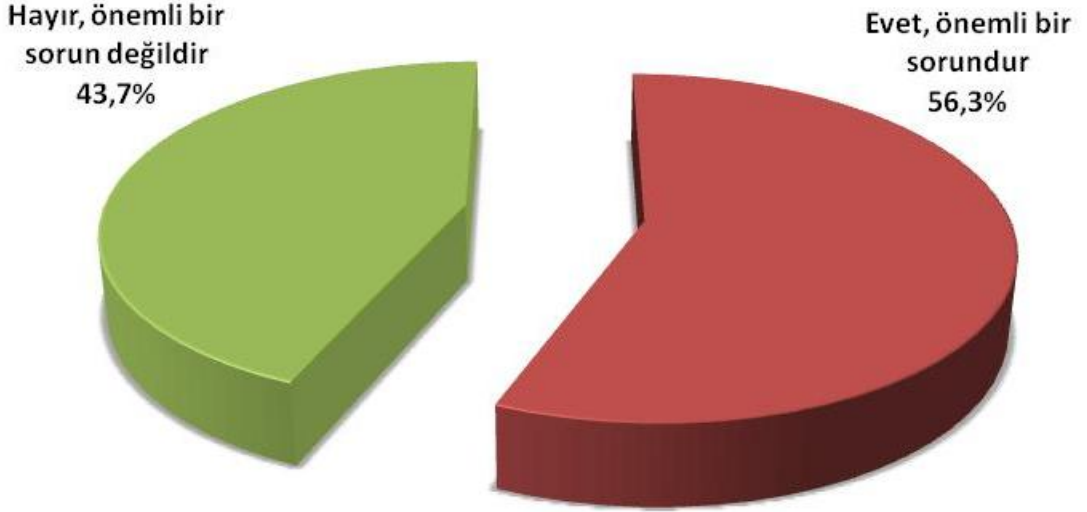
	Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde
Hiç olumlu bulmuyorum	619	28,7	29,2
Olumlu bulmuyorum	492	22,9	23,1
Kısmen olumlu buluyorum	411	19,1	19,3
Olumlu buluyorum	453	21,1	21,3
Çok olumlu buluyorum	151	7	7,1
Ara Toplam I	2126	98,8	100
Fikri yok	25	1,1	
Cevap yok	1	0,1	
Ara Toplam II	26	1,2	
	2152	100	
Ortalama	2,54 (Kısmen olumlu buluyorum)		

Demokratik açılım sürecinin başarıya ulaşması ile ilgili toplumun öngörüsü

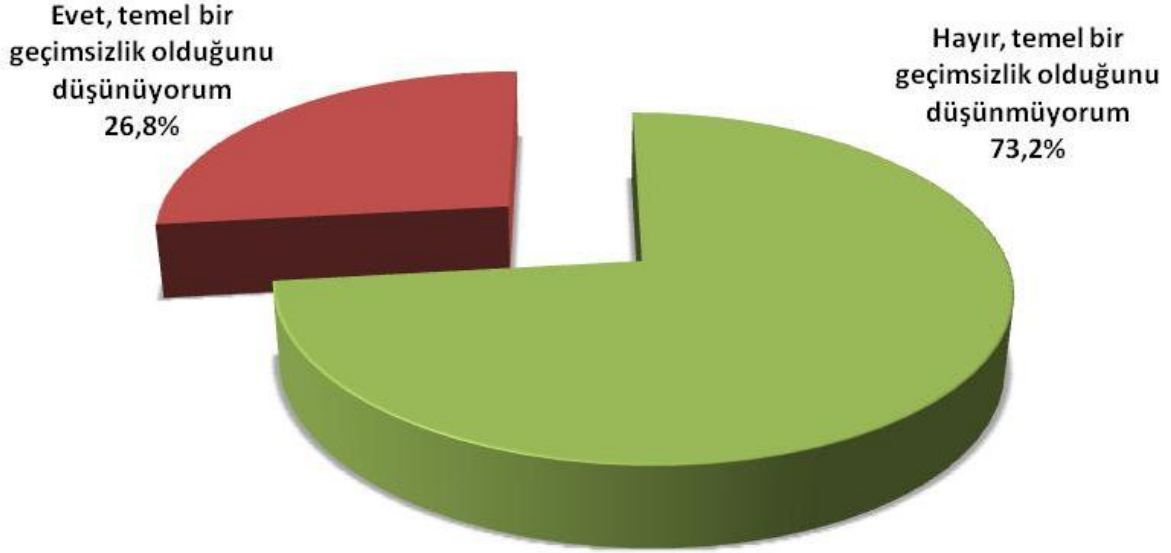
	Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde
Başarıya ulaşmayacaktır	1220	56,7	59,1
Başarıya ulaşacaktır	843	39,2	40,9
Ara Toplam I	2063	95,9	100
Fikri yok	85	3,9	
Cevap yok	4	0,2	
Ara Toplam II	89	4,1	
	2152	100	

Toplumun 'Kürt sorununu' Türkiye'nin önemli bir sorunu olarak görme durumu

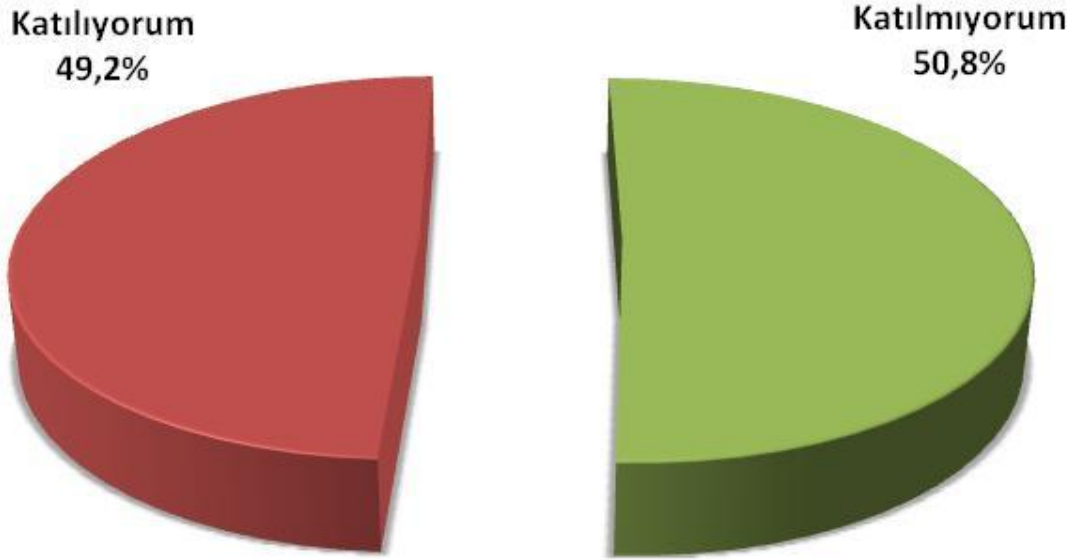
	Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde
Evet, önemli bir sorundur	1199	55,7	56,3
Hayır, önemli bir sorun değildir	932	43,3	43,7
Ara Toplam I	2131	99,0	100
Fikrim yok	13	0,6	
Cevap yok	8	0,4	
Ara Toplam II	21	1,0	
	2152	100	

Türk halkı ve Kürt halkı arasında temel bir geçimsizlik olup olmadığı konusunda toplumun görüşü

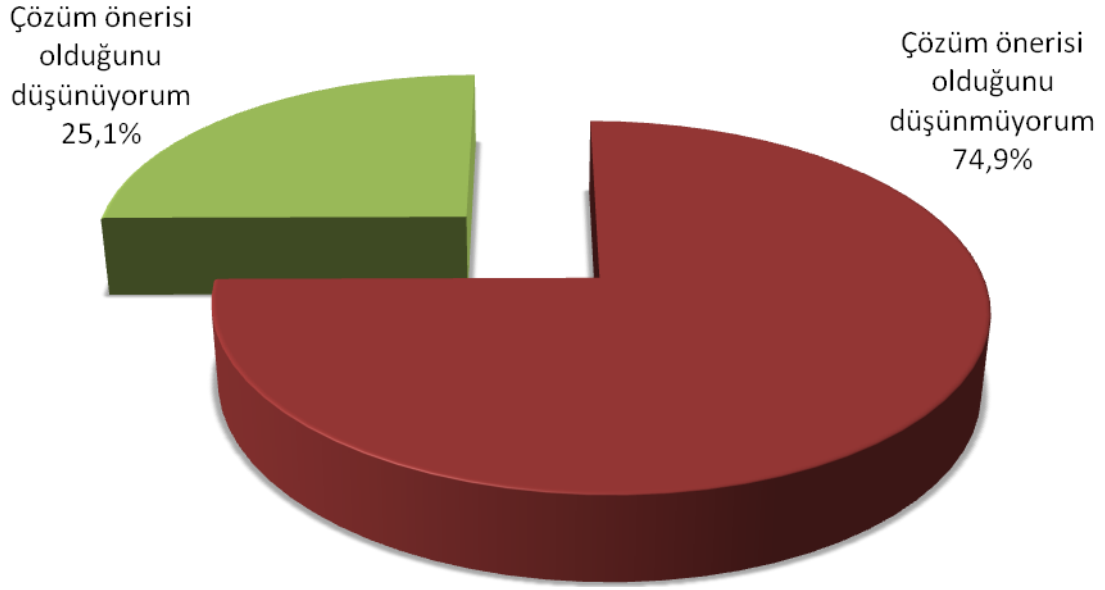
	Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde
Hayır, temel bir geçimsizlik olduğunu düşünmüyorum	1556	72,3	73,2
Evet, temel bir geçimsizlik olduğunu düşünüyorum	570	26,5	26,8
Ara Toplam I	2126	98,8	100
Fikri yok	13	0,6	
Cevap yok	13	0,6	
Ara Toplam II	26	1,2	
	2152	100	

**Muhalefet partileri demokratik aılımin ABD ve AB isteği doğrultusunda olduğunu söylemektedir.
Muhalefetin bu fikrine toplumun katılma durumu**

	Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde
Katılmıyorum	1046	48,6	50,8
Katılıyorum	1013	47,1	49,2
Ara Toplam I	2059	95,7	100
Fikri yok	65	3	
Cevap yok	28	1,3	
Ara Toplam II	93	4,3	
	2152	100	

CHP'nin Kürt sorunu hakkında çözüm önerisinin olup olmadığı ile ilgili toplumun görüşü

	Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde
zm nerisi olduğunu düşünmüyorum	1558	72,3	74,9
zm nerisi olduğunu düşünmüyorum	522	24,3	25,1
Ara Toplam I	2080	96,6	100
Fikri yok	64	3	
Cevap yok	8	0,4	
Ara Toplam II	72	3,4	
	2152	100	

MHP'nin Kürt sorunu hakkında çözüm önerisinin olup olmadığı ile ilgili toplumun görüşü

	Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde
zm nerisi olduğunu düşünmüyorum	1642	76,3	78,7
zm nerisi olduğunu düşünmüyorum	445	20,7	21,3
Ara Toplam I	2087	97	100
Fikri yok	63	2,9	
Cevap yok	2	0,1	
Ara Toplam II	65	3	
	2152	100	

Hükümetin gündeme getirdiği demokratik açılım çalışması yapılmamış olsaydı, bunun yerine toplumun önerdiği çalışmalar

Baz: 2152 kişi	Frekans	Cevapların Yüzdesi	Deneklerin Yüzdesi*
Ekonominin düzeltilmesi	344	15,1	16,0
İşsizlik oranının düşürülmesi-iş imkânlarının artırılması	290	12,8	13,5
Eğitim sorununun çözülmesi	83	3,6	3,9
Sorunlu bölgeye yatırımın teşvik edilmesi	66	2,9	3,1
Yapılan çalışma iyi olduğu için başka bir şeye gerek yok	54	2,4	2,5
Sağlık sorunlarının çözülmesi	36	1,6	1,7
Hiçbir şey yapılmamalı	33	1,5	1,5
Terör sorununun çözülmesi	30	1,3	1,4
Barış için çaba gösterilmesi	29	1,3	1,3
PKK'nın dağdan temizlenmesi	23	1,0	1,1
Askeri müdahale	17	0,7	0,8
Eşitliğin sağlanması	16	0,7	0,7
Başörtüsü sorununun çözülmesi	13	0,6	0,6
Asgari ücrete/emekli maaşına zam yapılması	12	0,5	0,6
Toprak reformu yapılması	10	0,4	0,5
Demokrasi sorununun çözülmesi	9	0,4	0,4
Anayasanın yenilenmesi	8	0,4	0,4
Sosyal yardımlaşmaya önem verilmesi	8	0,4	0,4
AB ile ilgili çalışmalar yapılması	8	0,4	0,4
Diğer	108	4,7	5,0
Fikri yok	931	40,9	43,3
Cevap yok	146	6,4	6,8
	2274	100	105,7

*Birden çok cevap alınmıştır.

Bir grup PKK'lının, Hükümet'in açılım çalışmaları neticesinde dağdan inerek teslim olması ile ilgili değerlendirmeler*

	Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde
Herkes için de olumsuz	179	32,6	35,3
PKK için olumlu, Türkiye için olumsuz	145	26,4	28,6
Herkes için de olumlu	133	24,2	26,2
Türkiye için olumlu, PKK için olumsuz	28	5,1	5,5
Türkiye için olumsuz	16	2,9	3,2
Türkiye için olumlu	3	0,5	0,6
Diğer	3	0,5	0,6
Ara Toplam I	507	92,3	100
Fikri yok	28	5,1	
Cevap yok	14	2,6	
Ara Toplam II	42	7,7	
	549	100	

*Bu sorular saha çalışması tamamlanan anketlerde telefonla sorulmuştur.

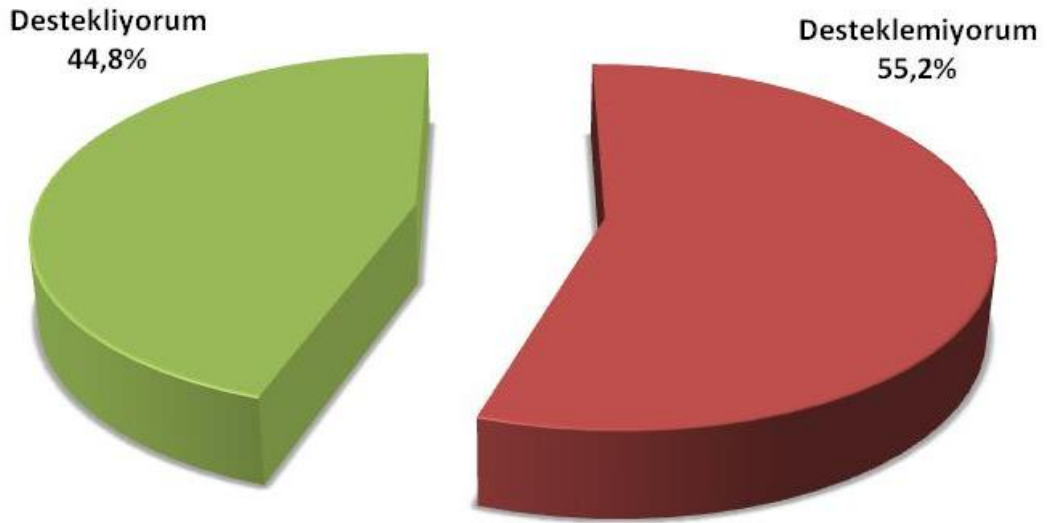
Teslim olan PKK'lılar için DTP'nin organize ettiği karşılama gösterileri hakkında toplumun görüşü*

	Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde
Bu tür şeyler normal değildir, tasvip etmiyorum	358	65,2	68,6
Bu tür süreçlerde, böyle şeylerin yapılması normaldir ama abartmamak lazım	123	22,4	23,6
Bunlar geçici şeylerdir, normal karşılamak lazım	35	6,4	6,7
Yapılan karşılama gösterileri az bile oldu, daha fazlası yapılmalıydı	6	1,1	1,1
Ara Toplam I	522	95,1	100
Fikri yok	15	2,7	
Cevap yok	12	2,2	
Ara Toplam II	27	4,9	
	549	100	

*Bu sorular saha çalışması tamamlanan anketlerde telefonla sorulmuştur.

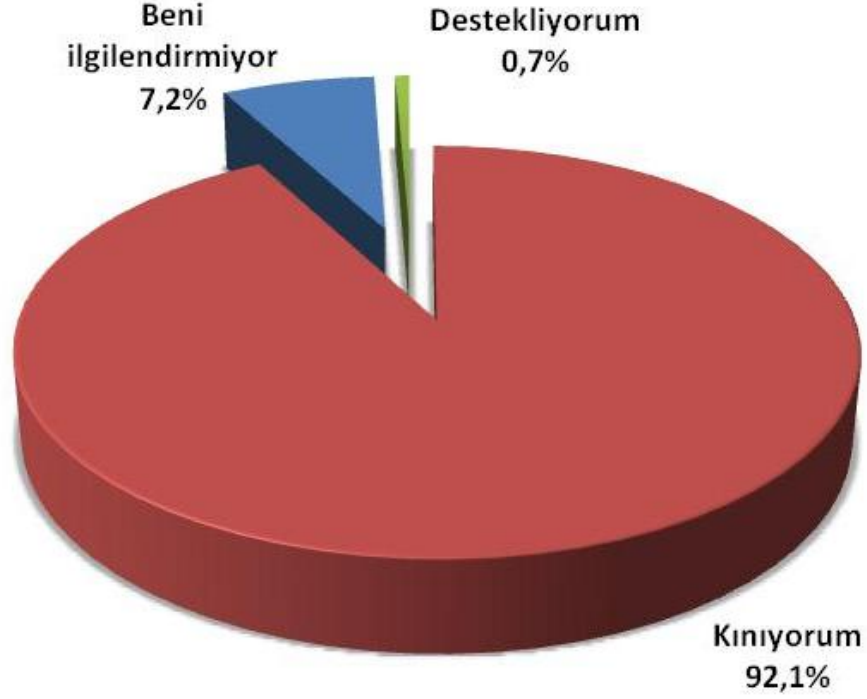
10. DİĞER GÜNDEM KONULARI

Toplumun 'Türkiye-Ermenistan' protokolünü destekleme durumu

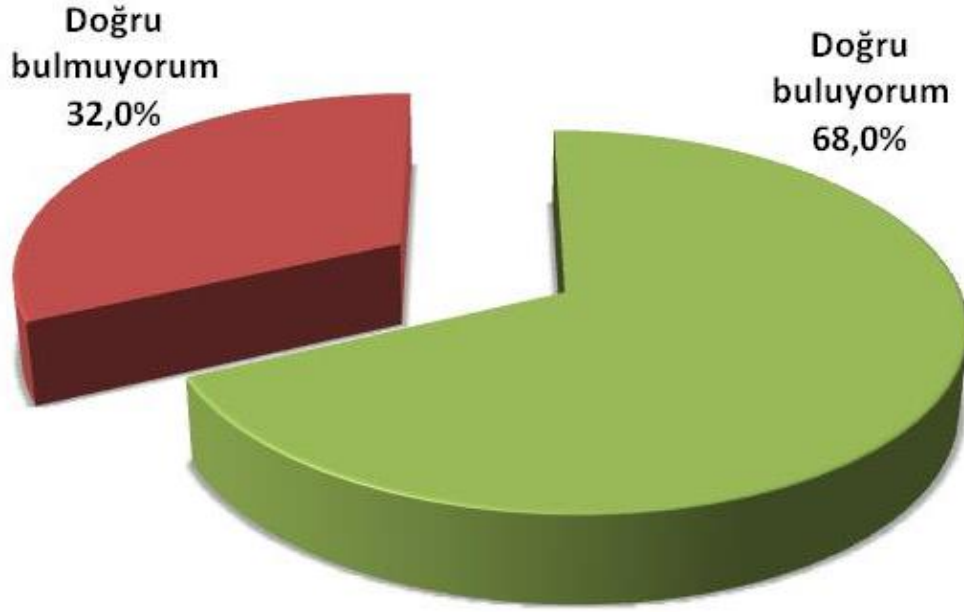
	Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde
Desteklemiyorum	1124	52,3	55,2
Destekliyorum	913	42,4	44,8
Ara Toplam I	2037	94,7	100
Fikri yok	109	5	
Cevap yok	6	0,3	
Ara Toplam II	115	5,3	
	2152	100	

İsrail'in Mescid-i Aksa'yı işgal etme giriŐimi ile ilgili toplumun yaptığı değerlendirmeler

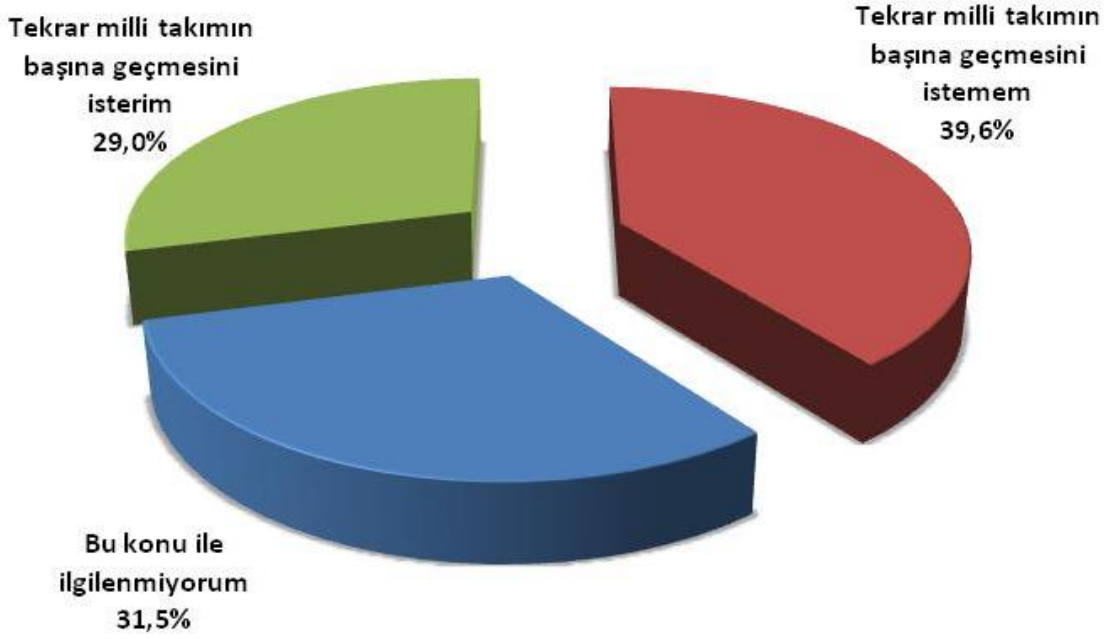
	Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde
Kınıyorum	1946	90,4	92,1
Beni ilgilendirmiyor	152	7,1	7,2
Destekliyorum	14	0,7	0,7
Ara Toplam I	2112	98,2	100
Fikri yok	33	1,5	
Cevap yok	7	0,3	
Ara Toplam II	40	1,8	
	2152	100	

**İstanbul'da gerçekleştirilen IMF toplantısı protestoları ile ilgili olarak,
Başbakan'ın "Dışarıdaki protestoya da kulak verelim"
sözüne dair değerlendirme**

	Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde
Doğru buluyorum	1398	65,0	68,0
Doğru bulmuyorum	657	30,5	32,0
Ara Toplam I	2055	95,5	100
Fikri yok	93	4,3	
Cevap yok	4	0,2	
Ara Toplam II	97	4,5	
	2152	100	

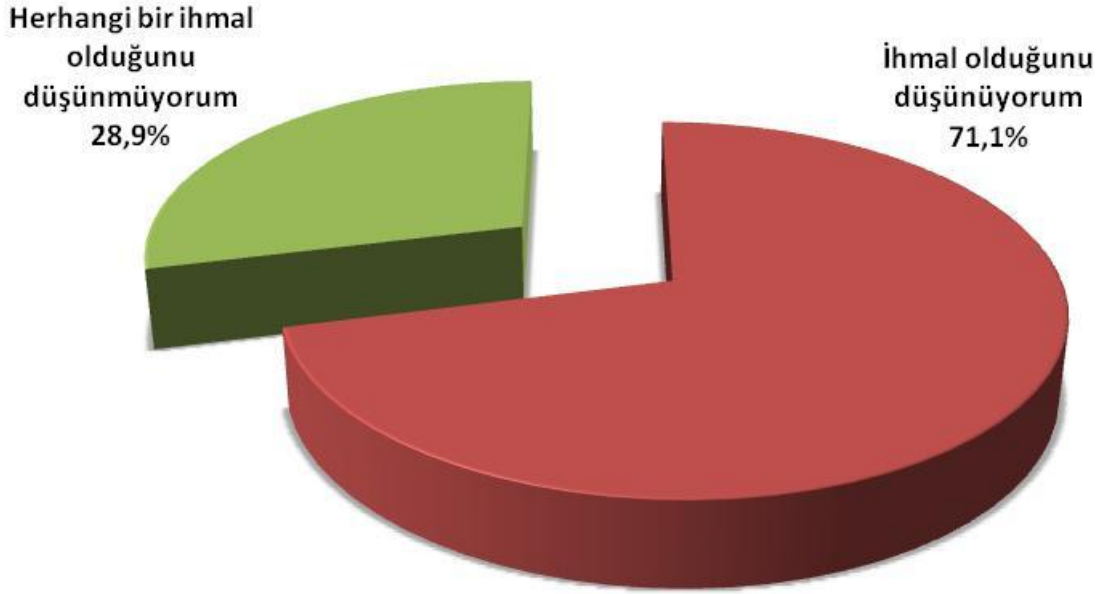
Fatih Terim'in tekrar milli takımın başına geçmesi konusunda toplumun düşüncesi

	Frekans	Yüzde
Tekrar milli takımın başına geçmesini istemem	849	39,6
Bu konu ile ilgilenmiyorum	675	31,5
Tekrar milli takımın başına geçmesini isterim	622	29,0
	2146	100

**Bu soruya 6 kişi fikir belirtmemiştir.*

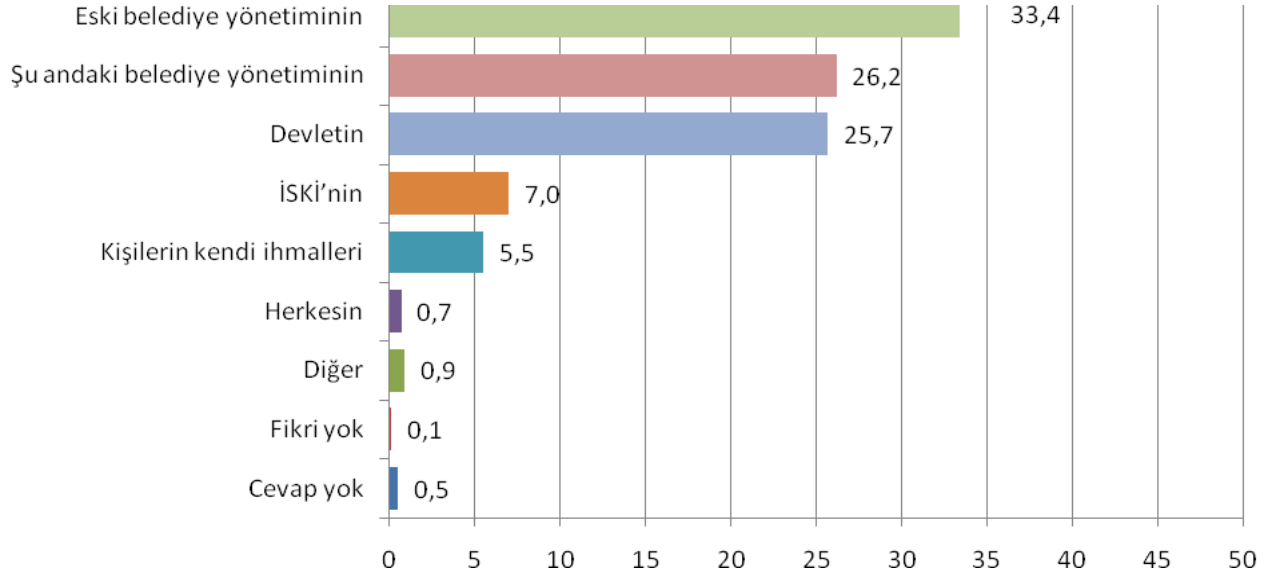
Toplumun, İstanbul ve Trakya’da yaşanan sel felaketinde herhangi bir kişi veya kurumun ihmali olduğunu düşünme durumu

	Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde
İhmal olduğunu düşünüyorum	1509	70,1	71,1
Herhangi bir ihmali olduğunu düşünmüyorum	614	28,5	28,9
Ara Toplam I	2123	98,6	100
Fikri yok	19	0,9	
Cevap yok	10	0,5	
Ara Toplam II	29	1,4	
	2152	100	

İstanbul ve Trakya'da yaşanan sel felaketi hangi kişi veya kurumun ihmali sonucu meydana geldi?(%)

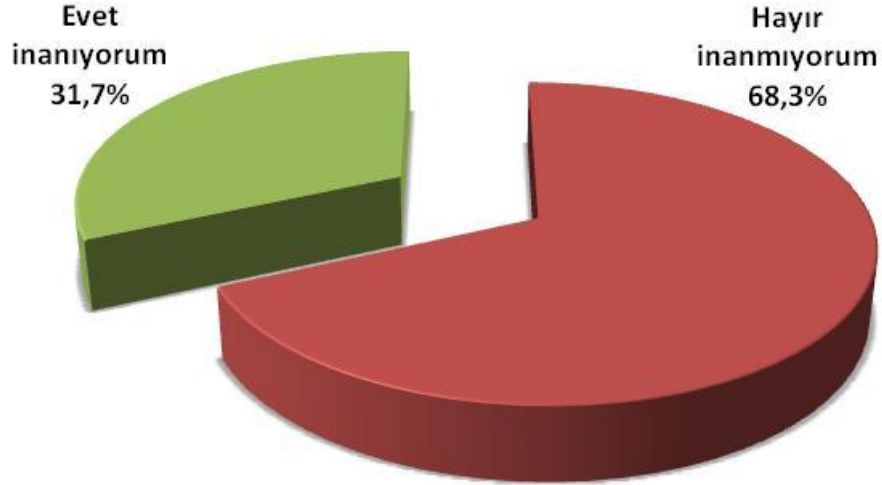
(Bu soruya herhangi bir kişi veya kurumun ihmali olduğunu düşünenler cevap vermiştir.)

Baz: 1509 kişi	Frekans	Cevapların Yüzdesi	Deneklerin Yüzdesi*
Eski belediye yönetiminin	637	33,4	42,2
Şu andaki belediye yönetiminin	499	26,2	33,1
Devletin	490	25,7	32,5
İSKİ'nin	133	7,0	8,8
Kişilerin kendi ihmalleri	105	5,5	7,0
Herkesin	14	0,7	0,9
Diğer	17	0,9	1,1
Fikri yok	2	0,1	0,1
Cevap yok	9	0,5	0,6
	1906	100	126,3

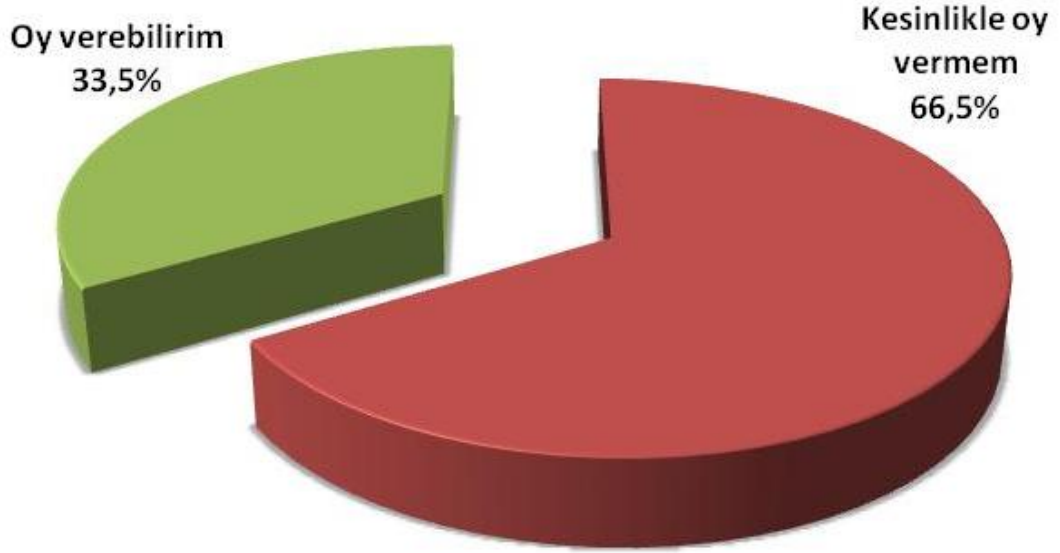
*Birden çok cevap alınmıştır.

ŐiŐli Belediye Başkanı Mustafa Sarıgöl'ün 'Türkiye Değişim Hareketi' adıyla baŐlattıĐı siyasi giriŐimin gelecekte başarılı olup iktidara gelip gelemeyeceğine dair toplumsal kanaatler

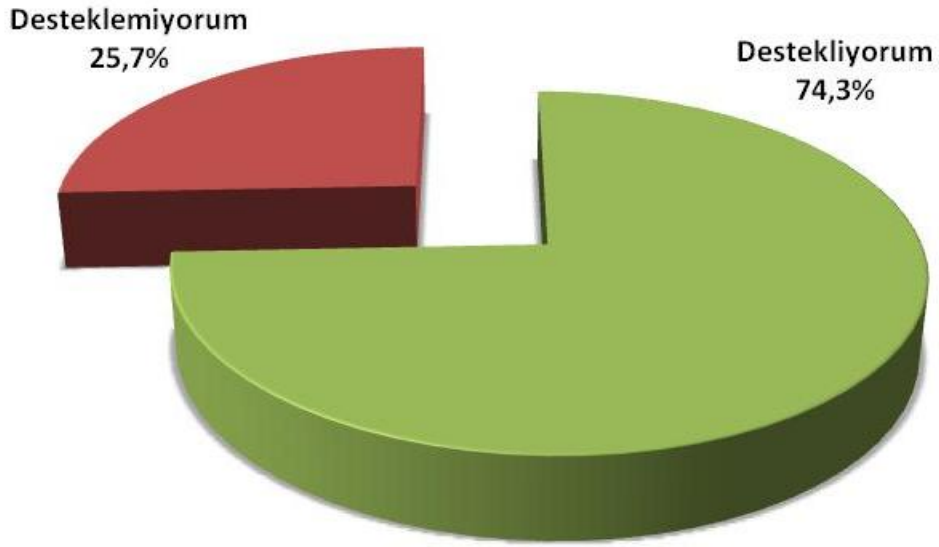
	Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde
Hayır, inanmıyorum	1383	64,3	68,3
Evet, inanıyorum	642	29,8	31,7
Ara Toplam I	2025	94,1	100
Fikri yok	126	5,9	
Cevap yok	1	0	
Ara Toplam II	127	5,9	
	2152	100	

**Toplumun Mustafa Sarıgöl'ün kuracağı partiye oy verebilme durumu
(Sarıgöl Hareketi'nin muhtemel üst sınırı)**

	Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde
Kesinlikle oy vermem	1352	62,8	66,5
Oy verebilirim	682	31,7	33,5
Ara Toplam I	2034	94,5	100
Fikri yok	112	5,2	
Cevap yok	6	0,3	
Ara Toplam II	118	5,5	
	2152	100	

**Bu yıl Konya’da yapılması planlanan ve İsrail’in de katılacağı
“Anadolu Kartal”ı tatbikatının uluslararası ayağı, Türkiye’nin İsrail’i
davet etmemesinin ardından iptal edildi.
Toplumun, Türkiye’nin bu tavrını destekleme durumu**

	Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde
Destekliyorum	1510	70,2	74,3
Desteklemiyorum	521	24,2	25,7
Ara Toplam I	2031	94,4	100
Fikri yok	113	5,2	
Cevap yok	8	0,4	
Ara Toplam II	121	5,6	
	2152	100	

GENAR
ARAŞTIRMA EĞİTİM DANIŞMANLIK

www.genar.com.tr

Őehit Ahmet Sokak Mecidiyeköy İŞ Merkezi
No:4 K:2 D: 62-63-64-65 Mecidiyeköy/İSTANBUL
Tel: (0212) 212 80 52 Fax: (0212) 212 38 02